

Spis treści

WSTĘP	15
DOKUMENTY	41
1. 1976 r., maj, [Warszawa]. Program Polskiego Porozumienia Niepodległościowego	43
2. 1976 r., czerwiec, Warszawa. Oświadczenie czternastu intelektualistów polskich w sprawie zapoczątkowania ogólnonarodowej dyskusji nad kondycją społeczno-gospodarczą kraju, wydane w związku z podwyżkami cen i protestami robotniczymi	60
3. 1976 r., [lipiec 18], Warszawa. List otwarty Jacka Kuronia do sekretarza generalnego Włoskiej Partii Komunistycznej Enrico Berlinguera o polityczne wsparcie idei amnestii dla uczestników czerwcowego protestu w Polsce	62
4. 1976 r., lipiec 28, Warszawa. List otwarty Jerzego Andrzejewskiego do prześladowanych uczestników protestu czerwcowego	65
5. 1976 r., sierpień. Memoriał Nurtu Niepodległościowego w sprawie dróg wiodących do naprawy Rzeczypospolitej, tzw. Program 44	66
6. 1976 r. Artykuł Mariana Korybuta [Antoniego Macierewicza] w „Aneksie” pt. <i>Refleksje o opozycji</i>	81
7. 1976 r., wrzesień 10, Jasna Góra-Warszawa. Komunikat ze 154 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski na temat losów uczestników czerwcowego protestu, spraw katechizacji dzieci, problemów laicyzacji i ateizmu oraz rozwodów [fragmenty]	97
8. 1976 r., wrzesień. Artykuł Adama Michnika w „Aneksie” pt. <i>Nowy ewolucjonizm o osiągnięciach i porażkach opozycji popaździernikowej i nowych wyzwaniach wyłaniających się w związku z czerwcowym protestem robotniczym</i>	99

9. 1976 r., wrzesień 23, Warszawa. Apel do społeczeństwa i władz PRL wystosowany w związku z ukonstytuowaniem się Komitetu Obrony Robotników 112
10. 1976 r., listopad 15, Warszawa. Wniosek KOR do Sejmu PRL o powołanie komisji poselskiej dla zbadania i publicznego ujawnienia represji stosowanych wobec uczestników czerwcowego protestu 115
11. 1976 r., listopad. Artykuł Jacka Kuronia pt. *Myśli o programie działania* na temat form i metod pracy opozycji 119
12. 1977 r., styczeń 6, Warszawa. Apel intelektualistów do przedstawicieli świata kultury i nauki — postów na Sejm PRL w sprawie powołania komisji poselskiej dla zbadania nadużyć i gwałtów stosowanych przez władze państwowe wobec robotników — uczestników czerwcowego protestu . 145
13. 1977 r., styczeń 7, Warszawa. List otwarty KOR do Sejmu PRL w związku z dezinformowaniem opinii publicznej o skali represji poczerwcowych 146
14. 1977 r., styczeń 21, Warszawa. Memoriał Episkopatu Polski w sprawie polityki demograficznej państwa zagrażającej biologicznemu i moralnemu bytowi narodu polskiego 149
15. 1977 r., marzec 25, Warszawa. Apel do społeczeństwa polskiego wystosowany w związku z ukonstytuowaniem się Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela 165
16. 1977 r., maj 3, Warszawa. Deklaracja ROPCzIO o wolności słowa 168
17. 1977 r., maj 16. Memoriał seniorów ruchu ludowego do władz ZSL, wystosowany w związku z projektem ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym rolników 171
18. 1977 r., maj 17, Kraków. Deklaracja wydana w związku z powołaniem (krakowskiego) Studenckiego Komitetu Solidarności 176

19.	1977 r., maj 25, Kraków. Założenia i cele niezależnego ruchu studenckiego, opracowane przez krakowskie środowisko młodzieży akademickiej	178
20.	1977 r., lipiec. Opracowanie Zespołu Problemowego PPN na temat systemowych ograniczeń porozumienia społecznego pt. <i>Czy dialog z władzą jest możliwy</i>	181
21.	1977 r., sierpień 1, Warszawa. List otwarty działaczy ROPCzIO do najwyższych władz państwowych w sprawie instytucjonalnych gwarancji respektowania praw człowieka w PRL	188
22.	1977 r., wrzesień 17-18, Warszawa. Oświadczenie ROPCzIO na temat zadań Ruchu	191
23.	1977 r., wrzesień 17-18, Warszawa. Oświadczenie ROPCzIO, tzw. belgradzkie, wystosowane w związku ze spotkaniem przedstawicieli Państw Sygnatariuszy Aktu Końcowego KBWE w Belgradzie	193
24.	1977 r., wrzesień 18. Deklaracja Ruchu Demokratycznego, zawierająca platformę programową środowisk opozycji korońskiej	197
25.	1977 r., wrzesień 29, Warszawa. Oświadczenie Komitetu Obrony Robotników wydane w związku z przekształceniem się w Komitet Samoobrony Społecznej „KOR”	204
26.	1977 r., październik nie później niż 20, Warszawa. Tezy do dyskusji nad niezależnym ruchem studenckim	206
27.	1977 r., październik 20, Warszawa. Oświadczenie o powołaniu (warszawskiego) Studenckiego Komitetu Solidarności ..	209
28.	1977 r., listopad 5, Gdańsk. Deklaracja Studenckiego Komitetu Solidarności Wyższych Uczelni Trójmiasta	211
29.	1977 r., listopad 23, Poznań. Oświadczenie o utworzeniu (poznańskiego) Studenckiego Komitetu Solidarności	212

30. 1977 r., listopad 29, Warszawa. Oświadczenie ROPCzIO w sprawie urzędowego ogłoszenia ratyfikowanych przez Polskę Międzynarodowych Paktów Praw Człowieka 216
31. 1977 r., listopad 16, Warszawa. Wypowiedź Tadeusza Mazowieckiego na temat rewindykacji praw człowieka podczas sesji poświęconej prawom człowieka, zorganizowanej przez warszawski Klub Inteligencji Katolickiej 217
32. 1977 r., grudzień 9, Cisów Las. Pismo mieszkańców wsi Cisów Las do I sekretarza KC Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Edwarda Gierka w sprawie kaplicy rzymskokatolickiej 226
33. 1977 r., grudzień 14, Wrocław. Oświadczenie o utworzeniu (wrocławskiego) Studenckiego Komitetu Solidarności 229
34. 1978 r., styczeń 22, Warszawa. Deklaracja założycielska Towarzystwa Kursów Naukowych 231
35. 1978 r., styczeń 31, Warszawa. List Polskiego PEN-Clubu do prezesa Rady Ministrów PRL w sprawie cenzury 235
36. 1978 r., styczeń. Opracowanie Zespołu Problemowego PPN na temat roli prywatności w życiu rodziny pt. *Program dla polskich rodzin* 239
37. 1978 r., marzec 2, Warszawa. Oświadczenie PKOŻiR w sprawie przekształcenia się w Polski Komitet Obrony Życia, Rodziny i Narodu 245
38. 1978 r., kwiecień 6, Katowice. Przemówienie Andrzeja Brauna na temat stanu kultury polskiej i sytuacji w środowisku pisarzy, wygłoszone na XX Zjeździe Związku Literatów Polskich 248
39. 1978 r., kwiecień 10, Katowice. Apel Śląskiego Komitetu Wolnych Związków Zawodowych o zakładanie komórek związkowych w całym kraju 256
40. 1978 r., kwiecień 26, Katowice. Apel Śląskiego Komitetu WZZ do związków zawodowych świata 258

41. 1978 r., kwiecień 29, Gdańsk. Deklaracja Komitetu Założycielskiego Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża	259
42. 1978 r., maj 10, Szczecin. Deklaracja (szczecińskiego) Studenckiego Komitetu Solidarności	261
43. 1978 r., czerwiec 10, Warszawa. List prymasa Polski do kierownika Urzędu ds. Wyznań na temat stanowiska Kościoła rzymskokatolickiego wobec niezależnych inicjatyw społecznych oraz kościelnych instytucji charytatywnych	264
44. 1978 r., czerwiec 18. Apel Komitetów Założycielskich Wolnych Związków Zawodowych Katowic i Wybrzeża do ludzi pracy w Polsce i na świecie	269
45. 1978 r., lipiec 30, Ostrówek. Rezolucja chłopów regionu lubelskiego o powołaniu Tymczasowego Komitetu Samoobrony Chłopskiej	271
46. 1978 r., sierpień 1, Gdańsk. Artykuł redakcyjny w „Robotniku Wybrzeża” pt. <i>Dlaczego założyliśmy Wolne Związki Zawodowe?</i>	273
47. 1978 r., sierpień 25, Warszawa. Wniosek obywatelski do Sejmu PRL 64 działaczy ludowych i rolników z woj. warszawskiego i radomskiego w sprawie przyspieszonej nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym rolników	275
48. 1978 r., sierpień, Warszawa. Artykuł redakcyjny w „Drodze” pt. <i>O polski program narodowy</i> na temat różnicowania się ideowego opozycji politycznej	283
49. 1978 r., sierpień. Wspólne oświadczenie KOR i Karty 77 w X rocznicę inwazji państw Układu Warszawskiego na Czechosłowację	286
50. 1978 r., wrzesień 8, Górne. Komunikat TKSch Ziemi Lubelskiej w sprawie dialogu z centralnymi władzami państwowymi	287

51. 1978 r., wrzesień 9, Zbrosza Duża. Rezolucja rolników grójeckich o powołaniu Komitetu Samoobrony Chłopskiej Ziemi Grójeckiej 288
52. 1978 r., wrzesień 10, [Lisów]. Oświadczenie programowe mieszkańców wsi grójeckich i tarnobrzeskich wydane w związku z ukonstytuowaniem się Tymczasowego Komitetu Niezależnego Związku Zawodowego Rolników 291
53. 1978 r., październik 10, Warszawa. Apel KSS „KOR” do społeczeństwa w obronie praw obywatelskich 292
54. 1978 r., październik 17, Warszawa. Notatka redakcyjna w „Głosie” pt. *Habemus Papam* w związku z powołaniem kardynała Karola Wojtyły na Stolicę Apostolską 303
55. 1978 r., październik, Lublin. Wykład bpa Ignacego Tokarczuka w KUL pt. *Perspektywy rozwoju Kościoła w Polsce* . 304
56. 1978 r., listopad [2, Lisów.] Oświadczenie Niezależnego Związku Zawodowego Rolników na temat celów Związku .. 320
57. 1978 r., listopad 4, Łódź. Deklaracja Ruchu Wolnych Demokratów wydana w związku z 60 rocznicą odzyskania niepodległości przez Polskę 322
58. 1978 r., listopad 12, Łowisko. Rezolucja mieszkańców wsi Łowisko o utworzeniu Komitetu Samoobrony Chłopskiej Ziemi Rzeszowskiej [fragmenty] 330
59. 1978 r., listopad 12, Zbrosza Duża. Apel KSCh Ziemi Grójeckiej do działaczy ludowych w kraju i na emigracji o wsparcie i udział w chłopskim ruchu oporu 331
60. 1978 r., listopad 26, Opole Stare. Rezolucja mieszkańców wsi siedleckich o utworzeniu Podlaskiego Komitetu Samoobrony Ludzi Wierzących 332
61. 1979 r., luty 7, Warszawa. Komunikat niezależnych organizacji chłopskich o powołaniu Uniwersytetu Ludowego 334

62. 1979 r., luty 10, Warszawa. Deklaracja o powołaniu Komitetu Porozumienia na Rzecz Samostanowienia Narodu 335
63. 1979 r., kwiecień 1, Warszawa. Referat Tadeusza Mazowieckiego, pt. *Zadania inteligencji katolickiej w Polsce wobec wyboru Jana Pawła II* wygłoszony na Walnym Zebraniu KIK 338
64. [1979 r., kwiecień 28, Nowa Huta]. Apel Chrześcijańskiej Wspólnoty Ludzi Pracy do pracujących 350
65. 1979 r., maj 19, Warszawa. Raport konwersatorium „Doświadczenie i Przyszłość” o stanie Rzeczypospolitej i drogach wiodących do jej naprawy 352
66. 1979 r., maj 20, Zbrosza Duża. List KSCh Ziemi Grójeckiej do Jana Pawła II na temat politycznej i społeczno-ekonomicznej sytuacji chłopów w Polsce 499
67. 1979 r., maj, Warszawa. Apel KSS „KOR” do społeczeństwa w sprawie sytuacji gospodarczej, społecznej i moralnej w PRL 502
68. 1979 r., czerwiec 3, Warszawa. Oświadczenie Ośrodka Myśli Ludowej na temat dziejów chłopów w Polsce Ludowej, sytuacji społeczno-gospodarczej wsi i zadań Ośrodka 507
69. 1979 r., czerwiec, Warszawa. Programowy tekst Leszka Moćzulskiego pt. *Rewolucja bez rewolucji* o geopolityce, sytuacji wewnętrznej, opozycji, kierunkach jej działania i perspektywach odzyskania przez Polskę niepodległości 518
70. 1979 r., czerwiec 29, Warszawa. Oświadczenie KSS „KOR” w sprawie reformy środków masowego przekazu 589
71. 1979 r., czerwiec, [Gdańsk]. Artykuł redakcyjny w „Robotniku Wybrzeża” pt. *Pod hasłem naszych pradziadów* na temat eksploatacyjnego charakteru pracy w nadgodzinach 590
72. 1979 r., lipiec 1, Warszawa. Oświadczenie KSS „KOR” w związku z pielgrzymką Jana Pawła II do Polski 592

73.	1979 r., lipiec 25, Kraków. Tezy programowe Komitetu Założycielskiego Ruchu Porozumiewawczego Polskich Socjalistów	594
74.	1979 r., lipiec, [Warszawa]. Komunikat Ośrodka Myśli Ludowej na temat zadań niezależnych inicjatyw wiejskich	599
75.	1979 r., lipiec-sierpień, Warszawa. Karta Praw Robotniczych	602
76.	1979 r., sierpień 4, Przemyśl. Rezolucja wiernych dzielnicy Kmiecie wydana w związku z powołaniem Przemyskiego Komitetu Samoobrony Ludzi Wierzących	609
77.	1979 r., sierpień 18, Gdańsk. Deklaracja ideowa Ruchu Młodej Polski	611
78.	1979 r., sierpień 23, Warszawa. Apel Komitetu Porozumienia na Rzecz Samostanowienia Narodu o wolne wybory w Polsce	627
79.	1979 r., wrzesień 1, Warszawa. Akt powołania Konfederacji Polski Niepodległej	629
80.	1979 r., wrzesień 1, Warszawa. Deklaracja Ideowa Konfederacji Polski Niepodległej	632
81.	1979 r., wrzesień 17, Warszawa. Oświadczenie KSS „KOR” w związku z 40 rocznicą agresji radzieckiej na Polskę	635
82.	1979 r., wrzesień 17, [Warszawa]. Rezolucja Rady Politycznej KPN ogłoszona w związku z 40 rocznicą agresji ZSRR na Polskę	638
83.	1979 r., październik 11, Szczecin. Deklaracja Komitetu Założycielskiego Wolnych Związków Zawodowych Pomorza Zachodniego	639
84.	1979 r., listopad 11, [Warszawa]. Rezolucja Rady Politycznej KPN wydana w związku z 61 rocznicą odzyskania niepodległości przez Polskę	641

85. 1979 r., [grudzień, nie później niż 12, Warszawa]. Odezwa grupy działaczy opozycyjnych, wydana w związku z rocznicą wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu 643
86. 1979 r., grudzień 15, Warszawa. Komunikat ze 171 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski na temat sytuacji społeczno-politycznej, moralnej i ekonomicznej kraju 646
87. 1979 r., grudzień 27, Warszawa. Odezwa Komitetu Porozumienia na Rzecz Samostanowienia Narodu w związku z ogłoszeniem roku 1980 rokiem katyńskim 650
88. 1979 r., październik-grudzień, Kraków. Apel grona prawników krakowskich o przeciwdziałanie dyskryminacji, terrorowi, nienawiści i poniżaniu godności ludzkiej 652
89. 1979 r., grudzień, [Gdańsk]. Apel Ruchu Młodej Polski do nauczycieli i uczniów w sprawie zobiektywizowanego nauczania szkolnego 656
90. 1980 r., styczeń 12, [Łódź]. Apel Ruchu Wolnych Demokratów do społeczeństwa i władz państwowych w związku z wyborami do Sejmu PRL 661
91. 1980 r., styczeń 17, Warszawa. Oświadczenie KSS „KOR” o powołaniu Komisji Helsińskiej w Polsce 665
92. 1980 r., styczeń 30, Warszawa. Oświadczenie KSS „KOR” w związku z powstaniem Komisji Robotniczej w gdańskim „Elektromontażu” 666
93. 1980 r., luty 24, Warszawa. Oświadczenie KSS „KOR” w związku z wyborami do Sejmu PRL 667
94. 1980 r., luty. Program Ruchu Chrześcijańsko-Społecznego 668
95. 1980 r., luty, Warszawa. Oświadczenie Ośrodka Myśli Ludowej i Ośrodka Myśli Socjalistycznej w związku z wyborami do Sejmu PRL 676

96. 1980 r., marzec 2, Jasna Góra. Deklaracja V Krajowej Kongregacji Odpowiedzialnych Ruchu Światło-Życie w sprawie zaangażowania członków Ruchu w aktualne problemy narodu 683
97. 1980 r., kwiecień 11, Warszawa. Oświadczenie KSS „KOR” w rocznicę mordu w Katyniu 689
98. 1980 r., kwiecień 13, [Warszawa]. Uchwała Walnego Zebrania Klubu Inteligencji Katolickiej na temat zachowania i rozszerzenia praw obywatelskich w Polsce 691
99. 1980 r., czerwiec 14, Warszawa. List otwarty TKN do nauczycieli i wychowawców w sprawie deformacji w polskim systemie oświatowym i wychowawczym 692
100. 1980 r., sierpień 1, Warszawa. Odezwa Komitetu Porozumienia na Rzecz Samostanowienia Narodu z okazji 60 rocznicy zwycięskiej bitwy pod Warszawą 703
101. 1980 r., sierpień 16, Gdańsk. Dwadzieścia jeden żądań strajkujących załóg Trójmiasta 706
102. 1980 r., sierpień, Szczecin. Trzydzieści sześć postulatów strajkujących załóg Szczecina 708
103. 1980 r., sierpień 18, Warszawa. Apel KSS „KOR” i „Robotnika” do załóg robotniczych w sprawie dróg rozwiązania sytuacji kryzysowej w kraju 710
104. 1980 r., sierpień 20, Warszawa. Apel intelektualistów do władz i strajkujących robotników Wybrzeża o otwarcie narodowej dyskusji na temat dróg naprawy Rzeczypospolitej .. 714
105. 1980 r., sierpień 20, Warszawa. Wspólna odezwa KPN, PKOŻRiN i ROPCzIO do strajkujących robotników Wybrzeża 717
106. 1980 r., sierpień 22, Poznań. List intelektualistów poznańskich do komitetów strajkowych w Gdańsku i Szczecinie z wyrazami poparcia dla żądań robotniczych 719

107. 1980 r., sierpień 23, Gdańsk. Oświadczenie Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w sprawie fałszowania w środkach masowego przekazu informacji o charakterze i celach robotniczych strajków	720
108. 1980 r., sierpień 24, Warszawa. Odezwa PKOŹRiN w sprawie wysunięcia przez strajkujących robotników Wybrzeża postulatów o charakterze religijnym	721
109. 1980 r., sierpień 26, Jasna Góra. Kazanie prymasa Polski Stefana Wyszyńskiego na temat odpowiedzialności, obowiązków oraz praw narodu i władzy	724
110. 1980 r., sierpień 27, Warszawa. Komunikat z posiedzenia Rady Głównej Episkopatu Polski o konieczności rozwiązywania sporów społecznych w drodze dialogu	734
WYKAZ WAŻNIEJSZYCH SKRÓTÓW	737
SKOROWIDZ NAZWISK	741